Kedves Ismerős s Ismeretlen Olvasó!

Mint tudjátok, a könyvespolcunk egy része igazi ,,Kincs" azok számára, akik érdeklődnek a történelem iránt.
Idén viszont nem egy könyvről vagy egy fejezetről, hanem egy hangszerről fogok mesélni.





Egy régi dallam emléke



Gyermekkoromban mindig szívesen fedeztem fel nagyszüleim lakásának minden zegzugát, többek között a szekrény tetején található, érdekes, furcsa formájú dobozt.
Mindig különös titok lengte körül. **A** Dédapám hegedűje pihent ott, a megkopott régi tokban, ruhába gondosan becsomagolva.
Még ma is ott őrzi nagymamám, a hálószobaszekrényen, a megkopott, régi tokban.



Kiskoromban, amikor jól viselkedtem, nagymamámmal levettük a szekrény tetejéről, gondosan letörölgettük, kikattinthattam a csatot és kinyithattam a tokot, majd megfoghattam a féltve őrzött kincset. **N**agymamám az ölébe vett, és a régi emlékek között kutatva mindig mesélt nekem.



Dédapád… mondta egyszer… minden karácsony táján – amit már alig vártam - elővette a hegedűjét. **O**dahúzta a szekrényhez a kisszéket, óvatosan felállt rá, mindkét kezével megfogta, úgy, mintha egy drága kincset akarna levenni. **L**etette az asztalra, felnyitotta a tokot, és csak nézte-nézte… majd ujjaival végigsimította a hangszert, mint amikor az én arcomat szokta simogatni… **K**ezébe vette, megpengette a húrokat. **S** akkor valami kellemesen megváltozott a szobában. **M**indig csendben figyeltem. **M**ajd egyszer csak a kezembe adott egy sípot.

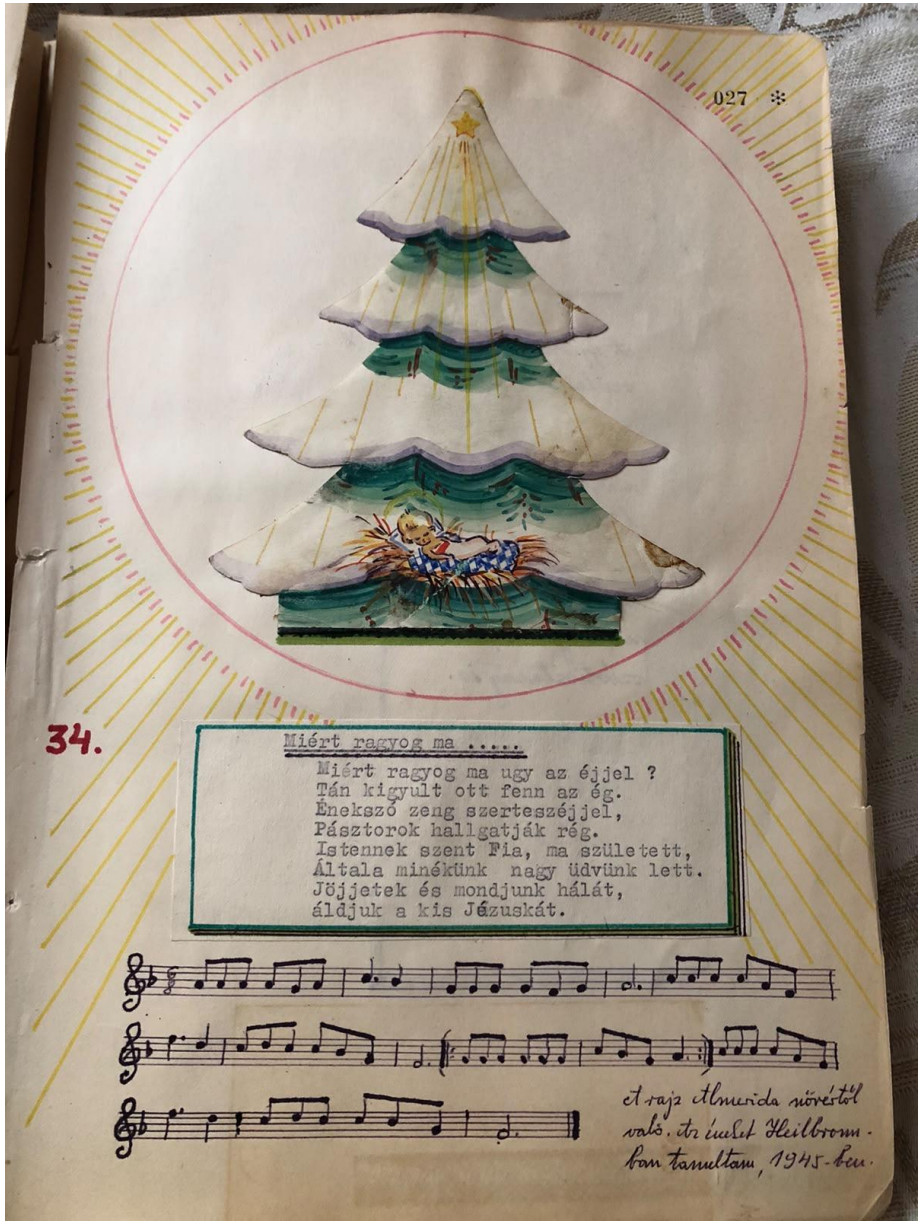


– **M**ost megfújhatod – mondta –, s akkor pengetni kezdte a húrokat, és ehhez igazgatta a hangszínt a kezében lévő hegedűn.
– **D**e édesapa, miért csak karácsonykor veszed elő a hegedűt? – kérdeztem egyszer, amikor már nagyobbacska voltam – mesélte tovább a nagymamám. **R**ám nézett, s valami ilyesmit mondott: vannak dallamok, énekek, amelyeknek meg kell várniuk, amíg eljön az alkalom, hogy készen álljunk arra, hogy meghallgathassuk, elénekelhessük őket… **A**kkor nem értettem a szavait, de nem kérdeztem tovább.



Az 1960-as években hideg telek jártak, a havas utak sokáig fehérek maradtak, talán még hópelyhek is hulltak.

Bent a karácsonyfa fényei betöltötték a szobát, még a bútorok, a falak, és mi is vártuk, hogy meghallgathassuk a várva várt dallamokat. **S** Ő elkezdett játszani. **A** dallam gyönyörű volt és csodálatos. **T**apintani lehetett a szeretet hangulatát… **T**ekintete messzire révedt… a vonó táncolt a húrokon, mintha egy láthatatlan kéz vezetné… **M**ikor befejezte, sokáig nem szólalt meg senki, elvarázsolt hangulatban voltunk. **O**dabújtam hozzá. **S** végre megtörte a csendet, egyszer csak elkezdett mesélni.





– **E**zt a hegedűt az apám vette – szólalt meg… **Ő** nagyon szerette a zenét, szívesen hallgatta, amikor játszottam – ilyenkor összemosolyogtak anyámmal -, de karácsony este felejthetetlenül mindig felcsendült a jól ismert dallam évről évre. **K**özben felnőttem, családom lett, gyermekeim születtek, s továbbvittem a családi hagyományt. **A**zóta is kezembe veszem a hegedűt, s nem is tudom a karácsonyt elképzelni nélküle… – mesélte nekem ekkor a dédnagyapád… **A**ztán rohantak az évek, eljárt felettünk az idő, apám egyre csendesebb lett…

Egyik karácsony előtt alig tudott felállni a kisszékre, odamentem hozzá, és én vettem le a hegedűt a szekrény tetejéről… **E**z volt az utolsó közös karácsonyunk.
A rákövetkező években néma maradt a hegedű, ott maradt az öreg tokban mozdulatlanul, a szekrény tetején. **C**sak a csend őrizte. **É**vek teltek el. **A**ztán megértettem valamit. **K**arácsonykor nemcsak azok vannak velünk, akik itt ülnek az asztal körül, hanem velünk vannak azok is, akiket szeretünk, és akiknek őrizzük az emlékét.





Hogy azokra… akik nincsenek itt… egy dallam erejéig gondolunk. **A**kkor értettem igazán meg, hogy ez a hegedű nem csupán egy hangszer, hanem emlékeket őriz, el nem mondott történeteket, talán könnyeket, és olyan szeretetet, amit még az idő sem tud elvenni tőlünk. **A**ttól az évtől kezdve másképp vártam a karácsonyt, a fenyő illatát, az ajándékokat. **N**éha felnéztem a szekrényre, elképzeltem… hull nagy pelyhekben a hó, a szobában meleg, fenyőillat, s a karácsonyfa égői ragyognak, s az emlékemben hallom a régi dallamot…

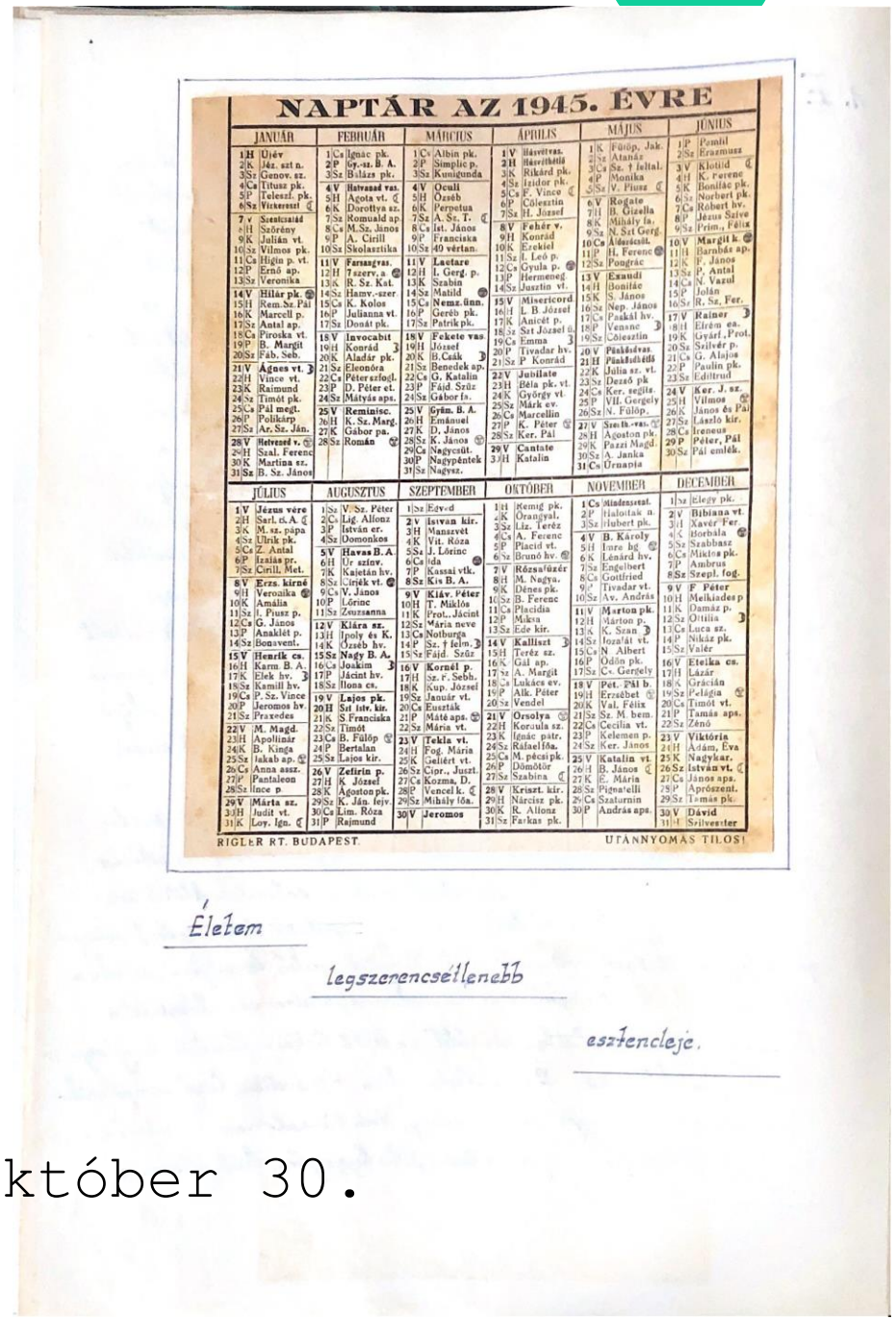
Vannak dolgok, amelyek nem azért maradnak velünk, mert meg tudjuk őrizni őket, hanem mert továbbadjuk mindazt, amit jelentett nekünk valaha. **H**a meglátogatom a nagymamámat, s felnézek a szekrény tetejére, elmosolyodom, mert eszembe jut a hegedű története. Most már tudom, hogy ez a hegedű sosem volt néma. **C**sak arra vár, hogy jöjjön egy karácsony, hogy újra megszólalhasson. **S**ajnos manapság az öreg hangszer egyik húrja gyenge, nem tudja eljátszani a régi dallamot, de elég, ha ránézünk, s velünk vannak mindazok, akiknek nem hallhatjuk hangját, de őrizzük az emléküket.



Remélem, egyszer az én polcom éke lesz ez a hegedű.
Akkor biztosan minden karácsonykor hallhatják majd a hangját azok is, akik akkorra már nem lesznek velünk.



Köszönöm a figyelmet !



NAPTÁR AZ 1945. ÉVRE

RIGLER RT. BUDAPEST. UTÁNNYOMÁS TILOS!

Életem legszerencsétlenebb esztendeje.

Hatos Márk

Sopron, 2026. október 30.